

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ Μνημεία και Μνήμες

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ
Μνημεία και Μνήμες

Έκδοση: Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Αθήνα 2006

Ο τόμος «Το Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων – Μνημεία και Μνήμες», «Λιμήν εν ατυχίαις», όπως τον χαρακτηρίζει στον πρόλογό του δανειζόμενος την έκφραση από αρχαίο συγγραφέα, ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος κ. Μωυσής Κωνσταντίνης, αποτελεί μια «θλιβερή» καταγραφή της ιστορίας και των διάσπαρτων ανά την Ελλάδα εβραϊκών μνημείων που διασώθηκαν από τη λαίλαπα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Μνημείων με τη διττή έννοια του όρου: Τόσο, δηλαδή, των ιστορικής σημασίας ερειπίων που διατηρούνται 60 και πλέον χρόνια μετά το Ολοκαύτωμα, όσο και των Μνημείων που αναγέρθηκαν μεταπολεμικά τιμώντας τη Μνήμη της προαιώνιας εβραϊκής παρουσίας στη χώρα μας.

Όπως είναι γνωστό, από τις 28 Ισραηλιτικές Κοινότητες που λειτουργούσαν σε αντίστοιχες ελληνικές πόλεις πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, μόνο 8 κατόρθωσαν να ανασυσταθούν μετά το Ολοκαύτωμα, αφού το 86% του ελληνικού εβραϊκού πληθυσμού εξοντώθηκε στα ναζιστικά στρατόπεδα.

Κατά τη διάρκεια των δύσκολων μεταπολεμικών χρόνων, μνημεία ιστορικής αξίας, κατεστραμμένα από τους Ναζί, εγκαταλείφθηκαν στη φθορά του χρόνου. Πολλά από αυτά σταδιακά χάθηκαν. Ο τόμος αυτός στόχο έχει να παραδώσει στη νέα γενιά όσα στοιχεία έχουν διασωθεί, εντάσσοντάς τα στα πλαίσια της εβραϊκής κοινότητας κάθε πόλης, ώστε να γίνει κατανοητό το μέγεθος της απώλειας σε σχέση με την προ του πολέμου σημαντική εβραϊκή πολιτισμική και κοινωνική δραστηριότητα.

Την αναγκαιότητα και τη σημασία αυτής της ολοκληρωμένης καταγραφής υιοθέτησε η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, η οποία υποστήριξε την ιστορική έρευνα και τη δημιουργία του έργου αυτού, αφιερώνοντάς το «στα θύματα του Ολοκαυτώματος και στη νέα γενιά, στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την ημέρα μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος, 27 Ιανουαρίου 2006». Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στον πρόλογό της η Γενική Γραμματέας Νέας Γενιάς κα Βάσω Κόλλια, «ο κίνδυνος εκδήλωσης αντίστοιχων φαινομένων δεν είναι μακριά μας, αλλά υπάρχει πρώτα απ' όλα μέσα μας, και ο μοναδικός τρόπος για να τον πολεμήσει κανείς είναι μέσω της Μνήμης».

Για την υλοποίηση του έργου αυτού έγινε, με τη μέριμνα του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, φωτογράφιση των Εβραϊκών Μνημείων ανά την Ελλάδα, από το Διδυμότειχο έως τη Ρόδο, ενώ διεξοδική έρευνα έγινε από το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων του Κ.Ι.Σ. σε βιβλιογραφικές πηγές, στα αρχεία του Κ.Ι.Σ. και του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος καταγράφοντας συνοπτικά την ιστορική διαδρομή των εβραϊκών κοινοτήτων της Ελλάδας.

Ο τόμος (σελίδες 340), περιέχει κεφάλαια ανά πόλη, ταξινομημένα κατά γεωγραφική περιοχή, ξεκινώντας από τη βόρεια Ελλάδα και ακολουθώντας τη χρονολογική σειρά κλιμάκωσης των εκτοπίσεων των Εβραίων από τις Δυνάμεις Κατοχής.

Το έργο συνοδεύεται από διαδραστικό cd rom που περιλαμβάνει όλα τα περιεχόμενά του.

Το Λεύκωμα παρουσιάστηκε σε ειδικό περίπτερο στο φουαγιέ του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών κατά την εκδήλωση για την Ημέρα Μνήμης. Επίσης, προσφέρθηκε από το Κ.Ι.Σ. στους εκπροσώπους των διεθνών εβραϊκών οργανισμών, και σε επισήμους.

Το Λεύκωμα διατίθεται από το πωλητήριο του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος, τηλ. 210 – 32 25 582.